

35. MALI KAJ – VELIKI PROJEKT U SVETOM IVANU ZELINI

Božica Pažur, Zagreb

Takoreći, ponovno izvan očekivanja, a svim kriznim i neduhovnim okolnostima v truc, 35. smotra dječjega kajkavskoga pjesništva “Dragutin Domjanić” u Svetom Ivanu Zelini naišla je na rekordan odaziv osnovnih škola i dječjih stvaralaca u materinskom kajkavskom jeziku: čak 455 prispjelih radova iz 73 osnovne škole (od kojih se više njih toj zelinskoj manifestaciji priključuju prvi put).

Najznačajnije motivsko-emotivne kote i inspirativna pribježišta te dječje lirike, uz najzrazitije stihovne primjere mladih autora, vrlo je brižljivo i analitički u svom predgovoru zbirci s ovogodišnje smotre *Kako dohvatići čaroban svijet* predočio dr. sc. Ivo Kalinski, pa se ovdje možemo zadržati na načelnim naznakama. Kao i prijašnjih desetljeća, uočiti nam je bogatstvo tematskih raspona učeničkih radova, u nevjerljivoj raznolikosti i brojnosti zavičajnih idioma / kajkavskih govora, u uvijek novoj i neposrednoj dječjoj ekspresivnosti, naivističkoj viziji svijeta, ali i u refleksivnom prerastanju pretpostavljene “dječje poetike” u dječjoj dobi.

Valja opet pohvaliti nesebičan rad s djecom njihovih voditelja, mentora, učitelja, profesora – koji su u datim okolnostima pravi “junaci našega doba” – a čije se diskretno mentorstvo prepoznaje u najmanju ruku u tzv. “zadanoj temi” (npr., semantička polja: ‘čarobni svet’, ‘sejnal sem’, ‘špumad’, ‘čoprnica’, ‘moja mama’, ‘kak je negda bilo’, ‘moja babica’, ‘črešnja’, ‘protuleće’, ‘moja hiža’, ‘šuma’, ‘kmica’ ...), u poboljšanju strukture pjesme, leksičke joj izvornosti i kajkavske sintakse, upućivanjem na govornu praksu i ekspresivne frazeme, na etnografske detalje, kajkavsku toponimiju, ali i na zavičajno književnopovijesno nasljeđe kao moguće proširenje ne samo tematskih nego i kulturno-jezičkih obzora najmladih kreativaca.

Time se i 35. put dokazuje značenje Smotre kao *osmišljenog kulturnog projekta s trajnjom svrhom* očuvanja i afirmacije temelja hrvatske kulture i stvaralaštva mladih s polazištem u materinskom jeziku i univerzalnosti zavičaja! Taj *Mali kaj* v Zelini, veliki je projekt koji uporno i nesebično potiče i ostvaruje Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina (na čelu s ravnateljem Ivicom Kukovačecom), s konkretnim knjižnim rezultatima (sada već 78. knjigom Male biblioteke D. Domjanić: *Čarobni svjet*) – i neporeciva je kulturnoobrazovna, civilizacijska poveznica s generacijama poslije nas. Nadajmo se da će ga, uz Recital suvremenoga kajkavskoga pjesništva, književnu manifestaciju “odraslih” autora, i druga sustavno gajena događanja zelinskog učilišta, i dalje, još bolje i zdušnije prihvataći suvremenici s moćima mandatnog odlučivanja...

Prigoda je podsjetiti na novu *Kajevu* rubriku *Iz školskih listova i novina* – za koju uredništvo časopisa poziva škole na predstavljanje najboljeg jezičnoumjetničkog (stoga i kajkavskog) sadržaja iz tih svojih listova i publikacija.